

Socjologia czasu wolnego

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Informatyka Społeczna Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny Poziom kształcenia Studia licencjackie I stopnia Forma studiów Stacjonarne Profil studiów Praktyczny		Cykl dydaktyczny 2024/2025 Kod przedmiotu HIFSS.I10.03858.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Do wyboru Blok zajęciowy Przedmioty ogólne Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
Koordynator przedmiotu	Marzena Mamak-Zdanecka	
Prowadzący zajęcia	Marzena Mamak-Zdanecka	
Okres Semestr 5	Forma zaliczenia Zaliczenie Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie z założeniami socjologii czasu wolnego: podstawowe pojęcia: czas społeczny, czas wolny, uwarunkowania i cechy czasu wolnego
C2	Ukazanie historycznych przemian czasu wolnego i jego strukturalnych uwarunkowań.
C3	Zapoznanie z badaniami na temat głównych aktywności w czasie wolnym: sport, turystyka, fotografia, muzyka i in.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna główne teorie socjologiczne dotyczące czasu wolnego i stylu życia.	IFS1P_W06, IFS1P_W12	Kolokwium
W2	Ma wiedzę o procesach i zjawiskach we współczesnym świecie określających czas wolny jednostek.	IFS1P_W06, IFS1P_W08	Kolokwium
W3	Zna podstawowe pojęcia związane z socjologiczną analizą czasu i socjologią czasu wolnego.	IFS1P_W04	Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Potrafi zaobserwować i zanalizować zjawiska w sferze czasu wolnego	IFS1P_U01	Aktywność na zajęciach
U2	Potrafi określić znaczenie różnych form czasu wolnego dla zmian indywidualnych i zbiorowych.	IFS1P_U01	Aktywność na zajęciach
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Ma świadomość wykorzystywania czasu wolnego do celów samorealizacji	IFS1P_K05	Aktywność na zajęciach

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Socjologia czasu wolnego ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę socjologiczną oraz umiejętności analityczne z zakresu procesów, form i organizacji czasu wolnego we współczesnym świecie.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	15
Dodatkowe godziny kontaktowe	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Podstawowe pojęcia socjologii czasu wolnego. Czas społeczny. Czas święty i czas świecki.: Czas fizyczny a wielość czasów społecznych: czas cykliczny, czas kalendarzowy, czas momentalny, czas głąbialny. Czas w społecznościach tradycyjnych: święty i świecki.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
2.	Przejście od społeczności tradycyjnej do nowoczesnej - wyłanianie się czasu wolnego.: Czas święty a czas wolny - przemiany społecznej koncepcji czasu w procesach rozwoju kapitalizmu. Znaczenie czasu pracy dla rozumienia czasu wolnego (M. Weber).	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
3.	Funkcje, formy i treści czasu wolnego.: Zasadnicze funkcje czasu wolnego i rodzaje czynności z nimi związanych. Kulturowe uwarunkowania form czasu wolnego.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
4.	Styl życia i jego związek z czasem wolnym: Socjologiczne koncepcje stylu życia. Zróżnicowanie stylów życia wewnątrzkułturowe i międzykułturowe.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
5.	Społeczne i ekonomiczne uwarunkowania stylów życia.: Główne tendencje organizacji czasu wolnego w kontekście społeczno-ekonomicznych uwarunkowań stylu życia.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
6.	Czas wolny według struktury zawodowej, wiekowej i płci.: Przedstawienie badań na temat zróżnicowania organizacji czasu wolnego w społeczeństwie polskim.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
7.	Sposoby badania czasu wolnego w socjologii. Budżet czasu: Charakterystyka metod wykorzystywanych w badaniu czasu wolnego.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
8.	Twórczość i autoekspresja a czas wolny: Samorealizacja w czasie wolnym: formy partycypacji w kulturze i jej tworzenia; fotografia; sporty ekstremalne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
9.	Czas wolny w kontekście estetyzacji życia.: Praktyki przestrzenne; popularyzacja praktyk twórczych; estetyzacja przestrzeni czasu wolnego.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
10.	Zachowania prozdrowotne a czas wolny: Sport amatorski, praktyki prozdrowotne i relaksacyjne formy pracy w czasie wolnym.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
11.	Mobilność w kontekście czasu wolnego: Turyzm i jego społeczne konsekwencje.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
12.	Zachowania konsumpcyjne a czas wolny: Style konsumpcji.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
13.	Kolokwium	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Mini wykład, Dyskusja, Praca grupowa

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Aktywność na zajęciach, Kolokwium	

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

I termin: Kolokwium - ocena pozytywna za min. 50% wynik z kolokwium. W ocenie końcowej uwzględniam także aktywność na zajęciach. Opcjonalnie (dla chętnych) - przygotowanie prezentacji na temat wybranej funkcji lub formy czasu wolnego. II termin: zaliczenie ustne. Ocena dostateczna za dostateczną odpowiedź na 2 z 3 pytań. Ocena końcowa: średnia z ocen za odpowiedzi z każdego pytania. III termin: jak termin II.

Sposób obliczania oceny końcowej

Kolokwium: 50-60% - 3,0 61-70% - 3,5 71-80% - 4,0 81-90% - 4,5 91-100% - 5,0 Zaliczenie ustne: ocena końcowa to średnia z ocen za odpowiedzi z każdego pytania.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Każda nieusprawiedliwiona obecność pow. 2 powinna być zaliczona przez przygotowanie recenzji tekstu związanego tematycznie z zagadnieniami omawianymi na zajęciach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

-

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład: Udział w dyskusji, opcjonalnie przygotowanie i prezentacja tematu związanego z problematyką wykładu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Eliade M. 1991. Czas - mit - historia. Warszawa, PWN
2. Eriksen, T. H. Tyrania chwili: szybko i wolno płynący czas w erze informacji, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 2003.
3. Kłoskowska, A. 1980. Kultura masowa, Warszawa: PWN, .
4. Makowski, G. Świątynia konsumpcji. Geneza i społeczne znaczenie centrum handlowego, Warszawa, 2003.
5. Macnaghten P. i John U.. 2005. Alternatywne przyrody : nowe myślenie o przyrodzie i społeczeństwie, Warszawa : "Scholar".
6. Milian, L. 2010. Socjologia czasu wolnego: wiedza o czynnościach swobodnie wybieranych, Gdańsk: Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Administracji, .
7. Mroczkowska D. 2011. Czas wolny. Refleksje, dylematy, perspektywy, Warszawa, Difin.
8. Muszyński, W. (red.), 2008. „Cudne manowce?": kultura czasu wolnego we współczesnym społeczeństwie, Toruń, Wyd. Adam Marszałek.
9. Sadownicova, L. (red.), 2011. Współczesny człowiek: czas pracy, czas wolny, Opole, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej.
10. Sędek, G., S. Bedyńska (red.), 2010. Życie na czas: perspektywy badawcze postrzegania czasu, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
11. Sztompka P., Bogunia-Borowska M. (red.) 2008. Socjologia codzienności, Kraków, Znak.
12. Truszkowska-Wojtkowiak M. 2012. Fenomen czasu wolnego, Gdańsk, Harmonia Universalis.
13. Urry J. 2009. Socjologia mobilności, Warszawa, PWN.
14. Weber M. 1984. Szkice z socjologii religii. Warszawa, PWN

Badania i publikacje

Publikacje

1. Wojakowski Dariusz, Święto miasta jako spektakl kulturowy, w: Drzonek M., Musiał-Karg M., Wołek A. (red.) Czwierć wieku polityki lokalnej w Europie Środkowo-Wschodniej, Kraków 2017, WAM, s. 113-130.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
IFS1P_K05	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z komunikacją człowiek-komputer
IFS1P_U01	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania procesów związanych z przemianami dokonującymi się w społeczeństwie pod wpływem najnowszych technologii, potrafi również przetwarzać dane i wykorzystywać odpowiednie dla nich narzędzia.
IFS1P_W04	zna podstawowe pojęcia z zakresu nauk społecznych i technicznych pozwalające na interpretację współczesnych społeczeństw i zachodzących w nich procesów, jak również zna kryteria wyboru metod analizy obserwowanego zjawiska.
IFS1P_W06	ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych pozatechnicznych uwarunkowań nowych technologii komunikacyjnych i komputerowych oraz zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.
IFS1P_W08	ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi i ich elementami w społeczeństwie zmieniającym się pod wpływem technologii.
IFS1P_W12	ma wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne we współczesnym społeczeństwie zmieniającym się pod wpływem nowych technologii.